

Bokföringsnämndens VÄGLEDNING

Vad som ska bokföras i enskild
näringsverksamhet

UTKAST (oktober 2006)

Innehållsförteckning

Inledning	1
Lagregler och allmänt råd (BFNAR 2006:x).....	2
Tillämplighet	2
Definitioner	2
Vad som skall bokföras i företaget.....	2
Tillgångar som hör till företaget i förhållande till privatpersonen	2
Eget kapital	3
Skulder.....	3
Inkomster	4
Utgifter	4
Kommentarer	6
Vad som skall bokföras i företaget.....	6
Tillgångar som hör till företaget i förhållande till privatpersonen	6
Eget kapital	8
Skulder.....	9
Inkomster	10
Utgifter	11
Vad gäller när det allmänna rådet skall börja tillämpas?	12
Exempel.....	13
Exempel 1- En tillgång som används både i företaget och privat	13
Exempel 2 - Uttag till företagaren och företagarens make	14
Exempel 3 - Företagarens uttag av varor ur företaget	14
Exempel 4 - Amortering och räntor på lån som delvis används privat	15

Inledning

BFN behandlar i detta uttalande vad som skall bokföras i en enskild näringsverksamhet när BFNAR 2006:1 (Enskilda näringsidkare som upprättar förenklat årsbokslut) inte tillämpas.

Av BFL framgår att bokföringsskyldigheten för en enskild näringsidkare endast omfattar företaget (2 kap. 6 § BFL). Det innebär att endast de tillgångar, skulder, inkomster respektive utgifter som hör till företaget skall bokföras. Företagaren måste därför hålla isär företagets ekonomi och den privata ekonomin (prop. 1998/99:130 s. 381). Reglerna överensstämmer med relevanta regler i inkomstskattelagen.

I praktiken innebär reglerna om bokföringsskyldighet i bokföringslagen att en fysisk person måste dela upp sina tillgångar och skulder i en del som tillhör företaget och en privat del. Utgifter och inkomster måste delas upp på motsvarande sätt.

Lagregler och allmänt råd (BFNAR 2006:x)

Tillämplighet

2 kap. 6 § Bokföringslagen

En fysisk person som bedriver näringsverksamhet är bokföringsskyldig för denna.

1. Detta allmänna råd skall tillämpas av fysiska personer som är bokföringsskyldiga enligt 2 kap. 6§ bokföringslagen (1999:1078) och som inte följer BFNAR 2006:1.

Definitioner

2. *Företaget* är den del av en fysisk persons aktiviteter som avser enskild näringsverksamhet respektive enkelt bolag.
3. *Företagaren* är en fysisk person som bedriver enskild näringsverksamhet respektive enkelt bolag.
4. *Marknadsvärde* är det pris inklusive mervärdesskatt som företaget skulle ha fått om tillgången eller tjänsten bjudits ut på marknaden på villkor som med hänsyn till företagets affärsmässiga situation framstår som naturliga.

Vad som skall bokföras i företaget

Tillgångar som hör till företaget i förhållande till privatpersonen

5. En tillgång skall bokföras antingen i sin helhet eller inte alls i företaget. Särskilda regler finns i punkterna 9-12 för bilar, byggnader och mark, vissa tillgångar enligt 13 kap. 7 § inkomstskattelagen (1999:1229) samt kontanta medel. För övriga tillgångar gäller de allmänna bestämmelserna i punkterna 6-8.

Allmänna bestämmelser

6. En tillgång som ägs av företagaren skall bokföras i företaget om den a) uteslutande eller så gott som uteslutande används i företaget, eller b) är nödvändig för att företaget i sin huvudsakliga verksamhet skall kunna generera inkomster.
7. En tillgång som ägs av företagaren får bokföras i företaget om den kan förväntas tillföra företaget ekonomisk nytta.
8. Andra tillgångar än sådana som företagaren skall bokföra enligt punkt 6 eller som företagaren väljer att bokföra enligt punkt 7 är privata tillgångar, som inte skall bokföras i företaget.

Bilar

9. Bilar som ägs av företagaren skall bokföras i företaget om de används i företaget och det privata nyttjandet är av endast ringa omfattning. I annat fall får bilar bokföras i företaget om de kan förväntas tillföra företaget ekonomisk nytta.

Byggnader och mark

10. Byggnader och mark som ägs av företagaren och enligt inkomstskattelagen (1999:1229) klassificeras som näringsfastighet skall bokföras i företaget till den del de enligt skattereglerna klassificerats som näringsfastighet.
Byggnader och mark som i sin helhet klassificerats som privatbostadsfastighet får inte till någon del bokföras i företaget.
Klassificeringen vid föregående års utgång respektive vid förvärvstidpunkten är avgörande för bokföringen. Ändras klassificeringen skall justeringar göras senast i samband med bokslutet.

Vissa tillgångar

11. Vissa tillgångar som ägs av företagaren skall bokföras som tillgångar i företaget om de skall räknas som tillgångar i företaget enligt 13 kap. 7 § inkomstskattelagen (1999:1229).
12. Kontanta medel som ägs av företagaren är tillgångar i företaget endast om de skall användas i företagets verksamhet. Andra kontanta medel är privata tillgångar och skall inte bokföras i företaget.

Eget kapital

13. Företagarens egna uttag av medel ur företaget skall bokföras som minskning av eget kapital, oavsett om det betecknas som lön eller något liknande vid uttagstillfället. Detsamma gäller för ersättningar till make och barn, om företagaren inte får göra skattemässigt avdrag för ersättningen.
14. Om företagaren betalat privata utgifter med företagets medel så skall det bokföras som minskning av eget kapital.
15. Företagarens egna insättningar av medel i företaget skall bokföras som ökning av eget kapital.
16. Om företagaren betalat företagets utgifter med privata medel så skall det bokföras som ökning av eget kapital.

Skulder

17. Alla skulder som uppstått i företaget skall bokföras i företaget. Däremot skall företagarens privata skulder inte bokföras i företaget.

18. Om pengar som lånats används både i företaget och privat, skall den del av lånet som används i företaget bokföras som skuld i företaget.

Skatter och avgifter

19. Skatter som hör till näringsverksamheten, t.ex. mervärdesskatt, arbetsgivaravgifter och preliminärskatt för anställda skall bokföras i företaget. Skuld avseende mervärdesskatt som redovisas i inkomstdeklaration skall däremot föras om till eget kapital i årsbokslutet. Företagarens inkomstskatteskulder är däremot privata skulder som inte skall bokföras i företaget.

Inkomster

20. Följande inkomster skall bokföras i företaget:

Typ av inkomst	Inkomst som skall bokföras
Inkomst vid försäljning	Ersättning för varor och tjänster
	Ersättning för sålda inventarier och andra tillgångar som bokförts i företaget
Inkomst av offentliga stöd, skadeståndersättningar, försäkringsersättningar m.m.	Andra inkomster som hänför sig till företaget såsom offentliga stöd, skadeståndersättningar, försäkringsersättningar m.m.
Uttag	Företagarens uttag av tjänster (även nyttjande av en tillgång) av annat än ringa värde samt företagarens uttag av varor
Ränteinkomster m.m.	Avkastning på företagets övriga tillgångar

Andra inkomster är privata inkomster som inte skall bokföras i företaget.

21. Uttag skall bokföras till marknadsvärdet (punkt 4) exklusive mervärdesskatt eller om det finns ett av Skatteverket föreskrivet schablonvärde som ligger till grund för förmånsbeskattning, detta värde.

Utgifter

22. Följande utgifter skall bokföras i företaget:

Typ av utgift	Utgift som skall bokföras
Allmänna utgifter i verksamheten	Utgifter för att förvärva eller bibehålla inkomster till den del de avser företaget.
Utgift för	Andra utgifter som hänför sig till företaget såsom

skadeståndsansättningar m.m.	skadeståndsansättningar m.m.
Insättningar	Utgifter för företagets nyttjande av en privat tillgång
Ränteutgifter	Ränteutgifter på företagets låneskulder

Andra utgifter är privata utgifter som inte skall bokföras i företaget.

23. Insättningar skall bokföras till marknadsvärdet (punkt 4) eller om det finns ett av Skatteverket föreskrivet schablonvärde, detta värde.

Detta allmänna råd träder i kraft den 1 januari 2007. Tillgångar respektive skulder som inte längre skall bokföras i företaget skall bokas om mot eget kapital.

Bokföringsnämndens rekommendation BFN R 11 Enskild näringsidkares bokföring upphör att gälla den 31 december 2006.

Kommentarer

Vad som skall bokföras i företaget

Tillgångar som hör till företaget i förhållande till privatpersonen

Bestämmelserna behandlar vilka tillgångar som skall bokföras i företaget i förhållande till privatpersonen.

Tillgångar skall antingen bokföras i företaget eller betraktas som privata. De får således inte delas upp i två delar. En sådan uppdelning skulle nämligen skapa stora svårigheter, om det varierar mellan åren hur mycket tillgångarna används i företaget och hur mycket de används privat. Om en företagare använder en tillgång som bokförts i företaget privat så skall det privata nyttjandet redovisas som ett uttag av en tjänst i företaget.

Allmänna bestämmelser

Punkt 6 a) innebär att en tillgång som i princip enbart används i företaget måste bokföras i företaget. Typiska exempel på sådana tillgångar är en skördetröska i ett lantbruk eller en svarv i en hantverksrörelse. Normalt används inte sådana tillgångar privat, men även om det skulle förekomma så skall de alltså bokföras i företaget.

Detsamma gäller om tillgången är nödvändig enligt punkt 6 b). Exempel på en sådan tillgång är båten i ett fiskeriföretag. Även om en sådan tillgång används privat i betydande omfattning, skall den bokföras i företaget eftersom den är nödvändig för att inkomster skall kunna genereras – en ”kärntillgång” i företaget. Däremot är det inte tvingande att bokföra en tillgång i företaget som i och för sig är nödvändig för företaget i den meningen att det inte finns något alternativ till att använda tillgången, men där tillgången inte används för att direkt generera inkomster i företaget. Exempel på en sådan tillgång är en privat båt som används för att köra paket till posten när det inte finns några andra transportsätt. En sådan tillgång får i stället hanteras enligt punkt 7.

Punkt 7 reglerar vad som gäller för tillgångar som används både i företaget och privat (blandad användning). Grundprincipen är att dessa tillgångar får bokföras i företaget, om de kan förväntas ge företaget ekonomisk nytta. I huvudsak är det fråga om att tillgången på något sätt skall bidra till att företaget får inkomster eller sparar utgifter. Men avsikten är inte att företagets relativa nytta av tillgången skall prövas mot andra alternativa sätt att driva företaget. Tillgångar som fyller en funktion i företagets verksamhet får bokföras i företaget, även om det skulle kunna finnas andra sätt att fylla denna funktion. Detta innebär t.ex. att en bil som används i begränsad omfattning för transporter i företaget eller en dator som används för att sköta företagets administration får bokföras i företaget, även om bilen eller datorn mest utnyttjas privat. Motsatsvis gäller att en tillgång som inte kan förväntas ge företaget någon ekonomisk nytta inte får bokföras där.

Det finns inte något krav på att alla tillgångar som används såväl privat som av företaget skall bokföras i företaget. Företaget kan alltså välja att inte bokföra en tillgång som används i företaget, så länge den inte uteslutande eller så gott som

uteslutande används där och inte är nödvändig för att generera inkomster (jfr punkt 6).

Bilar

Bilar som ägs av företagaren skall i sin helhet bokföras i företaget om de används i företaget och det privata nyttjandet endast är av ringa omfattning. Om företagaren haft bilförmån bara i ringa omfattning skall förmånen vid beskattningen värderas till noll (61 kap. 11 § andra stycket inkomstskattelagen (1999:1229), IL). Med ringa omfattning avses vid beskattningen ett fåtal tillfällen per år och en samlad körsträcka på högst 100 mil. En bil som används privat mer än i ringa omfattning får bokföras i företaget. Då uppkommer också en bilförmån som skall bokföras som inkomst respektive eget uttag. Bilar som måste bokföras i företaget är alltså bilar som används så lite privat att någon bilförmån för företagaren inte uppkommer.

Byggnader och mark

Vid beräkning av den skattemässiga inkomsten är en fastighet antingen privatbostadsfastighet eller näringsfastighet (2 kap. 8-14 §§ IL). Näringsfastigheter ingår alltid i inkomstslaget näringsverksamhet, medan privatbostadsfastigheter aldrig ingår i inkomstslaget näringsverksamhet.

En fastighet som i sin helhet klassificeras som näringsfastighet skall i sin helhet bokföras i företaget. På motsvarande sätt får en fastighet som i sin helhet klassificeras som privatbostadsfastighet aldrig bokföras i företaget (jfr 2 kap. 6 § BFL).

I många fall är en fastighet både privatbostadsfastighet och näringsfastighet. Exempelvis jordbruksfastigheter delas därför in i två kategorier (men även andra liknande exempel finns, jfr prop. 1989/90:100 s. 501).

Fördelningen på privatbostadsfastighet och näringsfastighet görs utifrån taxeringsvärdets fördelning.

Det är endast den del av fastigheten som klassificeras som näringsfastighet som ingår i inkomstslaget näringsverksamhet när den skattemässiga inkomsten beräknas, och det är också denna del som skall bokföras i företaget. Detta innebär å andra sidan att företagaren aldrig får bokföra den del som räknas som privatbostadsfastighet i företaget. Detta gäller oavsett om bostaden används för eget eller någon närståendes boende eller om den är uthyrd till någon annan.

Då klassificeringen påverkar vad som skall bokföras i företaget och vad som är privat är det klassificeringen vid föregående års utgång respektive vid förvärvstidpunkten som är avgörande. Om klassificeringen ändras under året skall justeringar göras senast i samband med bokslutet.

Om en privatbostad övergår till näringsfastighet finns vissa tröghetsregler i skatterätten (se 2 kap. 11 § IL). Det är det år som fastigheten blir näringsfastighet som den bokförs i företaget.

Vissa tillgångar

Skattebestämmelserna i 13 kap. 7 § IL begränsar vilka tillgångar som får bokföras i företaget. För att inte skapa svårigheter för företaget, bör skattereglerna och redovisningsreglerna på detta område överensstämma helt.

Vad gäller aktier och andra värdepapper får endast vissa lagertillgångar samt andelar i kooperativa föreningar räknas som näringstillgångar enligt 13 kap. 7 § IL.

Lagertillgångar kan endast komma i fråga vid byggnadsrörelse, handel med fastigheter och tomtrörelse enligt 27 kap. IL.

Andelarna i kooperativ förening måste betingas av näringsverksamheten. Andra andelar, aktier respektive värdepapper får således inte bokföras i företaget.

Enligt 13 kap. 7 § IL får också fordringar som avser pågående arbeten räknas som näringstillgång.

Banktillgodohavanden och likvida medel måste höra till företaget för att få bokföras i företaget. Det måste alltså vara sådana medel som satts in eller genererats i företaget och som företagaren avser att använda i företaget inom överskådlig tid. De kan vara avsedda att användas till såväl löpande utgifter som framtida investeringar, t.ex. för ett planerat utbyte av en maskin. Medel som genererats i företaget men som inte behövs för verksamheten skall tas ut från företaget.

Medel insatta på upphovsmannakonto respektive skogskonto skall bokföras i företaget.

Använder företagaren företagets pengar för att köpa aktier, obligationer eller andra värdepapper skall köpet bokföras som ett uttag av pengar ur företaget.

I redovisningen behöver företagaren ha en klar gräns mellan företagets kassamedel och bankmedel respektive sina privata medel. Därför bör företagets kassamedel och bankmedel hållas åtskilda från företagarens. Inbetalningar och utbetalningar i företaget bör ske till eller från företagets kassa eller bank- och girokonto.

Eget kapital

Eget kapital utgörs av skillnaden mellan å ena sidan verksamhetens tillgångar och å andra sidan verksamhetens skulder. Saldot påverkas av företagets resultat och företagarens insättningar och uttag. Posten visar den nettobehållning (positiv eller negativ) som företagaren vid en viss tidpunkt har i företaget.

Alla insättningar i och uttag ur företaget är affärshändelser som påverkar företagarens nettobehållning i företaget och skall därmed bokföras. Insättningar och uttag skall bokföras som en ökning eller en minskning av eget kapital.

En företagare kan inte vara anställd i det egna företaget. Företagarens uttag av likvida medel ur företaget skall därför inte bokföras som en löneutgift utan som en minskning av det egna kapitalet (ett uttag). Lön till företagarens make och barn räknas också som företagarens uttag, om den inte får dras av vid beräkningen av den skattemässiga inkomsten. De skattemässiga reglerna för ersättning till barn och make

finns i 60 kap. 2 och 3 §§ IL. Inte heller premier för pensionsförsäkring och liknande skall bokföras som en utgift i företaget utan räknas som privata utgifter och detta oavsett om pensionsförsäkringspremien är avdragsgill eller ej.

Ett annat exempel på en privat utgift är företagarens egna skatt (exempelvis inkomstskatt, egenavgifter och särskild löneskatt). Om F-skatt betalas med företagets medel bokförs det som en minskning av det egna kapitalet (eget uttag).

Ett praktiskt sätt för företagaren att hantera privata utgifter är – om så behövs – att göra en månatlig överföring av pengar (ett uttag) från företaget till ett privat konto, som därefter kan användas för betalning av de privata utgifterna. Om företagets medel trots allt använts för betalning av privata utgifter, jämställs det med ett uttag.

Som framgått ovan bör det finnas bank- och girokonton som enbart är avsedda för företagets transaktioner. Företagets kassa skall endast avse företagets kontanta medel.

Skulder

Som huvudregel gäller att om ett lånat belopp används i företaget skall det bokföras i företaget. Om lånet används för löpande utgifter i företaget eller för investeringar i tillgångar, skall det bokföras i företaget. Lånets säkerhet har ingen betydelse för skuldredovisningen, bara användningssättet. Ett lån, med en näringsfastighet som säkerhet, som används för köp av en privat segelbåt hänförs därför i sin helhet till privatpersonen.

En inte ovanlig situation är att ett lånebelopp används såväl i företaget som privat. Ett exempel är lån till en fastighet som klassificeras som dels privatbostadsfastighet, dels näringsfastighet. I detta fall har bara en del av det lånade beloppet lagts ned i företaget. Därför kan bara en del av lånet anses höra till företaget. I en sådan situation skall skulden – och ränteutgifterna – fördelas i proportion till hur beloppet har använts. Om 70 procent av det lånade beloppet hänförs till näringsfastigheten och 30 procent till privatbostadsfastigheten, skall 70 procent av skulden – och ränteutgifterna – anses tillhöra företaget. Denna del skall bokföras i företaget.

Skatter och avgifter

	I den löpande bokföringen	I bokslutet
Mervärdesskatt som redovisas i skattedeklaration	Bokförs under året	Skatteskuld respektive Övrig fordran i företaget
Arbetsgivaravgifter och preliminärskatt för anställda	Bokförs under året	Skatteskuld i företaget
Mervärdesskatt som redovisas i inkomstdeklarationen	Bokförs under året	Skuld respektive fordran bokas om till eget kapital
F-skatt (exempelvis	Om F-skatten	Ingår i eget kapital

inkomstskatt, egenavgifter och löneskatt på egen pensionskostnad)	betalas med företagets medel bokförs den som eget uttag	om den betalats med företagets medel
Särskild löneskatt för anställds pensionskostnad och fastighetsskatt för näringsfastighet		Bokförs som kostnad i företaget och som eget kapital (egen insättning)

Inkomster

Som inkomst skall endast det som företaget får för egen räkning tas upp. Det innebär att sådant som företaget uppbär för någon annans räkning, t.ex. mervärdesskatt inte är inkomst. Beskattningsunderlaget för mervärdesskatt är olika beroende på om det är omsättning eller uttag. Vid omsättning är beskattningsunderlaget ersättningen (7 kap. 3 § 1 ML). Vid uttag är beskattningsunderlaget olika beroende på vilken typ av uttag det är fråga om. Detta regleras i 7 kap. 3 § 2a och 2b ML.

Mervärdesskattereglerna innebär t.ex. att den utgående mervärdesskatten vid uttag av en vara som företaget köpt in baseras på anskaffningsvärdet för varan. Inkomsten vid uttag av en vara blir därför det normala försäljningspriset (se punkt 4) minskat med den mervärdesskatt som var avdragsgill när företaget köpte in varan (7 kap. 3 § 2a ML).

I en näringsverksamhet uppkommer inkomster av olika slag som skall bokföras i företaget.

Inkomst vid försäljning

Mervärdesskatt räknas inte som inkomst utan bokförs på ett särskilt konto för utgående mervärdesskatt vid försäljning.

Inkomster av offentliga stöd, skadeståndersättningar, försäkringsersättningar m.m.

Sådana bidrag som företagaren får från det allmänna utan samband med företaget, t.ex. barnbidrag eller bostadsbidrag får inte bokföras som inkomst i företaget.

Inte heller ersättning som företagaren får från Försäkringskassan skall bokföras som inkomst i företaget. Detsamma gäller sådana inkomster som företagaren har i en annan egenskap, t.ex. som anställd eller som uppdragstagare vid sidan av företaget, och som därför skall beskattas i inkomstslaget tjänst. För dessa inkomster betalar företagaren inte egenavgifter.

Uttag

När företagaren tar ut varor bokförs en inkomst. En inkomst bokförs också om företagaren nyttjar tjänster samt företagets tillgångar mer än i ringa omfattning. En ringa tjänst kan vara t.ex. en sömmerska som lägger upp sina egna byxor.

Företagarens uttag av varor och tjänster skall bokföras som om varan eller tjänsten sålts för en marknadsmässig ersättning. Det är här fråga om sådana varor och tjänster som företaget normalt tillhandahåller kunder i företaget. Uttaget motsvarar en vanlig inkomst och bokförs därför som en sådan. Inkomsten tas upp till marknadsvärdet, dvs. det pris inklusive mervärdesskatt som företaget skulle ha fått om tillgången eller tjänsten bjudits ut på marknaden på villkor som med hänsyn till företagets affärsmässiga situation framstår som naturliga. Avdrag skall dock göras för den mervärdesskatt som gäller för uttag eftersom inkomst endast är det företaget uppbär för egen räkning och inte t.ex. mervärdesskatt som uppbärs för statens räkning. Även när företagaren tar ut en tillgång som inte är en vara, t.ex. inventarier, skall uttaget bokföras som inkomst på samma sätt som när det avser en vara som normalt tillhandahålls i företaget.

I de fall av uttag där det finns ett särskilt skattemässigt förmånsvärde är inkomsten lika med detta värde. Det gäller exempelvis bilförmån och kostförmån. I vissa fall är det rimligt att utgå från att värdet av det privata nyttjandet av tillgången motsvarar kostnaden för att använda den i företaget. Ett exempel är privat användning av telefon som betalas av företaget. I det fallet bör den privata delen av telefonutgiften bokföras som uttag. En direkt uppdelning i företagets utgift och privat utgift kan också ske (se avsnittet nedan).

Ränteinkomster m.m.

Ränteinkomster är dels ränteinkomster på företagets banktillgodohavanden, dels utdelningar från andelar i kooperativa föreningar.

Utgifter

Samtliga utgifter för att förvärva och bibehålla inkomster skall bokföras i företaget. Dit hör t.ex. varuinköp, utgifter för anställd personal samt ränteutgifter på lån som hör till företaget.

Uppdelning på företagets utgifter och privata utgifter

En utgift som endast till en del hänför sig till företaget skall till den delen bokföras i företaget och belasta företagets resultat. Som underlag för en sådan transaktion skall det finnas en verifikation, som består av den ursprungliga fakturan eller något annat underlag som visar företagarens utgift. På denna verifikation skall företagaren ange på vilken grund utgiften har fördelats mellan företagaren privat och företaget samt hur företagets utgift har beräknats.

Om företagaren belastar företagets kassa eller bank med utgifter som endast delvis räknas till företaget, skall endast den del som avser företaget redovisas som utgift i företaget. Återstoden skall redovisas som ett uttag mot eget kapital.

Allmänna utgifter i verksamheten

Utgifter som företaget har för att förvärva inkomster till företaget, t.ex. utgifter för lokal, hyra av anläggningstillgångar, reparation och underhåll av inventarier, transporter, reklam m.m. skall bokföras i företaget.

Insättningar

Om en privat tillgång används i företaget så skall nyttjandet bokföras som en utgift i företaget. Utgiften tas upp till marknadsvärdet (se punkt 4). I de fall det finns ett särskilt skattemässigt tillåtet belopp att dra av vid utnyttjande av en privat tillgång i företaget är utgiften lika med detta värde. Det gäller t.ex. milersättning för körning med privat bil. I vissa fall är det rimligt att utgå från att värdet av företagets nyttjande av tillgången motsvarar den privata kostnaden. Ett exempel är användning av privat telefon i företaget. I det fallet bör den delen av telefonräkningen som avser användning i företaget bokföras som utgift i företaget.

Ränteutgifter m.m.

Ränteutgifter avser företagets låneskulder.

Vad gäller när det allmänna rådet skall börja tillämpas?

Exempel på tillgångar som inte längre skall bokföras i företaget är aktier i börsnoterade företag, obligationer och privatbostad. Exempel på skuld som inte längre skall bokföras i företaget är skuld som avser privatbostad.

Exempel

Exempel 1- En tillgång som används både i företaget och privat

<p><i>Förutsättningar</i></p>	<p>En företagare som är byggnadsentreprenör köper en husvagn för 225 000 kronor (exkl. moms) för att använda den under de närmaste 5–10 åren för övernattnings vid arbete utanför verksamhetsorten. Företagaren utnyttjar husvagnen privat en vecka per år. Första året betalas en reparation med 2 000 (exkl. moms). Att hyra en husvagn i motsvarande skick (marknadsvärdet) skulle kosta 3 125 kr per vecka. Kostnaden för att utföra tjänsten, d.v.s. beskattningsunderlaget för moms, beräknas till 1 200 kr.</p>																																						
<p><i>Tänk så här</i></p>	<p>Tillgången skall bokföras antingen helt eller inte alls i företaget (punkt 5). Den skall inte i allt väsentligt användas i företaget och den är inte heller någon ”kärntillgång” i verksamheten. Företaget kan därför välja om husvagnen skall bokföras i företaget eller inte (punkt 7). Exemplet beskriver hur tillgången bokförs i företaget.</p> <p>Om företagaren bokför husvagnen i företaget så skall anskaffningsutgiften tas upp som en materiell anläggningstillgång i balansräkningen. Varje år görs avskrivning. Övriga löpande utgifter som kan hänföras till husvagnen dras av som kostnad i företaget.</p> <p>När företagaren använder husvagnen privat, behandlas detta som en uthyrning till utomstående. Inkomsten vid ett sådant uttag är marknadsvärdet av uthyrningen minskat med momsen för uttaget.</p>																																						
<p><i>Bokför så här</i></p>	<p><i>Inköp (betalas kontant)</i></p> <table border="1" data-bbox="628 1323 1417 1491"> <thead> <tr> <th>Konto</th> <th>Debet</th> <th>Kredit</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kassa</td> <td></td> <td>281 250</td> </tr> <tr> <td>Maskiner och inventarier</td> <td>225 000</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Ingående moms</td> <td>56 250</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p><i>Övriga löpande utgifter (betalas kontant)</i></p> <table border="1" data-bbox="628 1532 1417 1700"> <thead> <tr> <th>Konto</th> <th>Debet</th> <th>Kredit</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kassa</td> <td></td> <td>2 500</td> </tr> <tr> <td>Övriga utgifter</td> <td>2 000</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Ingående moms</td> <td>500</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p><i>Husvagnen nyttjas privat</i></p> <table border="1" data-bbox="628 1740 1417 1899"> <thead> <tr> <th>Konto</th> <th>Debet</th> <th>Kredit</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eget kapital</td> <td>3 125</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Uttaga varor och tjänster</td> <td></td> <td>2 825</td> </tr> <tr> <td>Utgående moms</td> <td></td> <td>300</td> </tr> </tbody> </table>			Konto	Debet	Kredit	Kassa		281 250	Maskiner och inventarier	225 000		Ingående moms	56 250		Konto	Debet	Kredit	Kassa		2 500	Övriga utgifter	2 000		Ingående moms	500		Konto	Debet	Kredit	Eget kapital	3 125		Uttaga varor och tjänster		2 825	Utgående moms		300
Konto	Debet	Kredit																																					
Kassa		281 250																																					
Maskiner och inventarier	225 000																																						
Ingående moms	56 250																																						
Konto	Debet	Kredit																																					
Kassa		2 500																																					
Övriga utgifter	2 000																																						
Ingående moms	500																																						
Konto	Debet	Kredit																																					
Eget kapital	3 125																																						
Uttaga varor och tjänster		2 825																																					
Utgående moms		300																																					

Exempel 2 - Uttag till företagaren och företagarens make

<i>Förutsättningar</i>	En företagare tar ut 15 000 från företagets bankkonto i mars månad. Av dessa får hans hustru 5 000 i ersättning då hon hjälpt till vid en mässa.		
<i>Tänk så här</i>	Uttaget skall bokföras som en minskning av eget kapital (punkt 13). En företagare kan inte få lön av företaget. Eftersom ersättning för arbete som utförs av make inte får dras av i enskild näringsverksamhet (60 kap. 3 § IL) bokförs också det som ett uttag (punkt 13).		
<i>Bokför så här</i>	Uttaget till företagaren och hustrun skall bokföras på följande sätt.		
	Konto	Debet	Kredit
	Bank		15 000
	Eget kapital	15 000	

Exempel 3 - Företagarens uttag av varor ur företaget

<i>Förutsättningar</i>	En företagare som driver en radio- och TV-handel tar hem en TV för privat bruk. Inköpspriset är 6 250 (inkl. ingående moms 1 250). Försäljningsvärdet (marknadsvärdet) är 10 000 (inkl. utgående moms 2 000).		
<i>Tänk så här</i>	Uttaget skall bokföras som en inkomst i företaget (punkt 20). Inkomsten vid uttag är lika med marknadsvärdet av det som har tagits ut minskat med momsen för uttaget. Marknadsvärdet är 10 000 och momsen för uttaget är 1 250 (ingående moms vid inköpet). Inkomsten är således 8 750 (10 000 – 1 250). För att momsen skall kunna stämmas av mot försäljningen delas den i två delar, momspliktig försäljning 5 000 och icke momspliktig försäljning 3 750 (8 750– 5 000).		
<i>Bokför så här</i>	Uttaget skall bokföras på följande sätt.		
	Konto	Debet	Kredit
	Utgående moms		1 250
	Momspliktig försäljning		5 000
	Uttaga varor (momsfri försäljning)		3 750
	Eget kapital	10 000	

Exempel 4 - Amortering och räntor på lån som delvis används privat

<p><i>Förutsättningar</i></p>	<p>En företagare tar ett lån på 1 000 000. 15 % av lånet skall användas privat. Företagaren betalar en löpande amortering på 10 000 och räntor på 5 000, dvs. sammanlagt 15 000 från företagets bankkonto.</p>																																				
<p><i>Tänk så här</i></p>	<p>Den del av lånet ($1\,000\,000 \cdot 85\% = 850\,000$) och den del av amorteringen ($10\,000 \cdot 85\% = 8\,500$) som avser företaget skall bokföras i företaget (punkt 18). Räntorna på den del som avser företaget bokförs i företaget ($5\,000 \cdot 85\% = 4\,250$).</p> <p>Den del som används privat är inte en skuld eller en utgift (punkterna 17 och 22). Det innebär att den privata delen av lånet ($1\,000\,000 \cdot 15\% = 150\,000$) bokförs som egen insättning när lånet tas upp. När den delen av lånet tas ut för att användas privat bokförs det som en minskning av bankkontot och som eget uttag. Den privata delen av amorteringen ($10\,000 \cdot 15\% = 1\,500$) samt räntan ($5\,000 \cdot 15\% = 750$) bokförs som eget uttag.</p>																																				
<p><i>Bokför så här</i></p>	<p><i>När lånet tas upp (hela beloppet sätts in på företagets bankkonto)</i></p> <table border="1" data-bbox="628 994 1417 1160"> <thead> <tr> <th>Konto</th> <th>Debet</th> <th>Kredit</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Lån</td> <td></td> <td>850 000</td> </tr> <tr> <td>Eget kapital</td> <td></td> <td>150 000</td> </tr> <tr> <td>Bankkonto</td> <td>1 000 000</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p><i>När utbetalningen av den privata delen görs</i></p> <table border="1" data-bbox="628 1281 1417 1406"> <thead> <tr> <th>Konto</th> <th>Debet</th> <th>Kredit</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eget kapital</td> <td>150 000</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Bankkonto</td> <td></td> <td>150 000</td> </tr> </tbody> </table> <p><i>Amortering och räntor</i></p> <table border="1" data-bbox="628 1527 1417 1729"> <thead> <tr> <th>Konto</th> <th>Debet</th> <th>Kredit</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Lån</td> <td>8 500</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Räntekostnad</td> <td>4 250</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Eget kapital</td> <td>2 250</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Bankkonto</td> <td></td> <td>15 000</td> </tr> </tbody> </table>	Konto	Debet	Kredit	Lån		850 000	Eget kapital		150 000	Bankkonto	1 000 000		Konto	Debet	Kredit	Eget kapital	150 000		Bankkonto		150 000	Konto	Debet	Kredit	Lån	8 500		Räntekostnad	4 250		Eget kapital	2 250		Bankkonto		15 000
Konto	Debet	Kredit																																			
Lån		850 000																																			
Eget kapital		150 000																																			
Bankkonto	1 000 000																																				
Konto	Debet	Kredit																																			
Eget kapital	150 000																																				
Bankkonto		150 000																																			
Konto	Debet	Kredit																																			
Lån	8 500																																				
Räntekostnad	4 250																																				
Eget kapital	2 250																																				
Bankkonto		15 000																																			